

АТОМНИК України

№42 (412) 16 жовтня 2008 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

**«АТОМНИКУ УКРАЇНИ» ВІДПОВІДАЮТЬ:
«ГУМАНІСТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВЛАДИ?»,
14.08.08 №33**

Редакції газети «Атомник України»
вул. Шота Руставелі, 39/41, офіс 708, м. Київ, 01033

Стан уранових об'єктів колишнього ВО ПХЗ не відповідає вимогам з радіаційної безпеки, потребує вирішення ряду економічних і соціальних питань

На ваш запит від 21.08.2008 року №о/к 34-р повідомляємо, що комітет, беручи до уваги складність та критичність стану справ на території колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» (далі — ВО ПХЗ), спільно з Державним комітетом ядерного регулювання України 27 травня п.р. провів виїзне засідання у м. Дніпродзержинськ, у ході якого відбулося безпосереднє ознайомлення з об'єктами (підприємствами, хвостосховищами, спорудами, обладнанням, трубопроводами) та обговорено такі стратегічні питання:

створення умов для безпечного і сталого розвитку підприємств на території колишнього ВО ПХЗ, вирішення соціальних питань працюючого та колишнього персоналу;

використання основних виробничих фондів підприємств та території колишнього ВО ПХЗ для впровадження стратегічно нових, екологічно чистих технологій; залучення коштів міжнародної технічної допомоги; забезпечення переробки залишків уранової руди; гарантування умов для довготривалого безпечного утримання відходів колишнього уранового виробництва; сприяння відродженню і сталому соціальному розвитку територій і населених пунктів, прилеглих до території колишнього об'єднання.

забезпечення постійно діючого радіаційного моніторингу м. Дніпродзержинськ Дніпропетровської області, інформування населення.

З метою посилення конструктивного співробітництва, надання йому системного характеру, спільного опрацювання пропозицій щодо вирішення вищезазначених питань на всіх рівнях до участі у засіданні були запрошені керівники центральних органів виконавчої влади України, керівники Дніпропетровської області, міста Дніпродзержинська, депутати місцевих рад, керівники та представники трудових колективів підприємств, діючих на території проммайданчика колишнього ВО ПХЗ, представники вітчизняної науки, профспілок та громадськості (загалом більш як 200 учасників).

Було заслухано та обговорено інформацію Державного комітету ядерного регулювання України про стан радіаційної безпеки на об'єктах колишнього ВО ПХЗ, звіт Міністерства палива та енергетики України щодо виконання заходів Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки (далі — Програма) та пропозиції щодо перегляду Програми, стан дотримання вимог законодавства, норм, правил та стандартів у сфері використання ядерної енергії, а також пропозиції щодо вдосконалення чинної нормативно-правової бази.

3 червня 2008 року комітет затвердив рішення виїзного засідання «Про розгляд екологічних і соціальних питань у районі розташування колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» (рішення комітету від 3.06.2008 №17/1 надруковано зі скороченнями у цьому номері газети. — Прим. ред.) і направив його до Кабінету Міністрів України, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, Генеральної прокуратури, НАН України. (Закінчення на 3-й стор.)

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ЗОНИ

У ДВОХ НЯНЬОК ДИТЯ БЕЗ ОКА. А У ТРЬОХ?...

Цей медичний заклад — унікальний, аналогічних йому у світі не існує. І слава Богу. Бо не існує у світі і такої Зони відчуження, як Чорнобильська, вахтових працівників якої упродовж багатьох років обслуговує медперсонал спеціалізованої медико-санітарної частини №16, яку очолює Катерина Ганжа. Саме з нею, а ще з завідувачкою поліклініки СМСЧ №16 Наталею Петрицькою та заступником голови Ради голів профкомів Чорнобильської територіальної організації профспілки Геннадієм Михайлюком (усі на знімку ліворуч) точилася наша розмова про наболілі проблеми медичного закладу, який свого часу був створений у місті Прип'яті для обслуговування працівників ЧАЕС та членів їхніх сімей.

Після аварії на Чорнобильській атомній електростанції медико-санітарна частина пережила чимало пертурбацій, але зуміла зберегти кістяк колективу, який донині добросовісно обслуговує не лише працівників Зони відчуження, а й самотселенців. Останнім часом — ще й чорнобильських атомників, від яких відмовилася медична частина №5 м. Славутич (до речі, про цю ситуацію розповідає «Атомник України» у №13 за 27 березня поточного року у матеріалі Олександра Купного «Скільки стоїт клятва Гиппократу?»).

Із низки проблем мої співрозмовники виокремили найголовніші: це — фінансування спеціалізованої медсанчастини та обслуговування здоров'я працівників ЧАЕС. Міністерство охорони здоров'я України, якому підпорядкована СМСЧ №16, фінансує їм лише заробітну плату, а все решту — надбавки до неї, доплати за вахтовий метод роботи

Колектив СМСЧ №16

тощо медики Зони відчуження мають отримувати за рахунок Комплексної програми з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Питань не виникало, доки не вийшов Закон України «Про здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти».

— Угоду ми укладаємо з Державним департаментом — адміністрацією Зони відчуження, — розповідає Катерина Ганжа. — Наприклад,

Із питань порядку денного IV Пленуму ЦК профспілки

минулого року подали документи у квітні, а дозвіл на закупівлю отримали аж у жовтні, фінансування ж розпочалося у... листопаді. Отож з січня по жовтень ми не отримали жодної гривні на господарську діяльність, а її потрібно виконувати щодня: забезпечувати медикаментами і апаратурою «швидку допомогу», здійснювати діагностичний і лікувальний процес. Трохи заробляємо самі, коли в Чорнобильській зоні працюють субпідрядні організації, які

укладають з нами договори на проведення медичних оглядів. Ці кошти спрямовуються лише на виробничу діяльність, бо не маємо права використовувати їх на матеріальну винагороду медичному персоналу. Колектив через це лихоманить, тому що на інших зонних підприємствах отримують і преміальні доплати, і добові, ми ж — нічого. У працівників СМСЧ найнижча заробітна плата у Зоні відчуження. За серпень у медичних працівників вона у середньому становила 1380 грн., в інших зонних організаціях — 1746 грн., по Україні, наприклад, — 1772 грн. Оклад у медсестри — 800—900 грн., у лікаря — 900—1000 грн. (а саме ці фахівці — найлекучіша кадрова проблема!). Прибиральниці в деяких місцевих установах отримують по дві тисячі гривень, а наш лікар з усіма виплатами — півтори. Як керівник я отримую дві тисячі гривень завдяки тому, що Міністерство охорони здоров'я додає мені 0,5 тарифної ставки за складність і напруженість у роботі. (Закінчення на 2-й стор.)

Лікар-рентгенолог Ігор ЄВТУШІК

У ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

ЗВЕРНЕННЯ

до народних депутатів України

Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці підготовлено для розгляду у другому читанні проект Трудового кодексу України (реєстр. №1108).

Привертаємо вашу увагу, шановні народні депутати України, до того, що проект Трудового кодексу України було підтримано профспілками для прийняття його у першому читанні за умови врахування принципів пропозицій, які стосуються насамперед збереження змісту і обсягу існуючих прав працівників, а також збереження за профспілками повноважень щодо захисту ними трудових прав та соціально-економічних інтересів працівників.

Але, на жаль, не всі суттєві пропозиції профспілок підтримано народними депутатами України — членами комітету. У законопроекті залишаються норми, які звужують зміст і обсяг існуючих прав працівників та профспілок чи не забезпечують їх реалізацію.

Профспілки та їх об'єднання наполягають на врахуванні у проекті Трудового кодексу України пропозицій щодо:

— виключення з проекту глави III Книги четвертої «Особливості регулювання трудових відносин за участю юридичної особи — суб'єкта малого підприємства, фізичної особи-підприємства» як дискримінаційної;

— збереження існуючого порядку погодження звільнення працівника за ініціативою роботодавця з виборним органом первинної профспілкової організації;

— включення до проекту чинної норми, якою передбачити збереження за виборним профспілковим органом права вимагати звільнення керівника, яким порушує трудове законодавство, ухвалити від укладення колективного договору або не виконує зобов'язання за ним;

— встановлення відповідальності роботодавця за порушення ним норм трудового законодавства, колективних договорів і угод, інших актів, що регулюють трудові відносини.

Беручи до уваги численні пропозиції профспілкових організацій усіх рівнів стосовно необхідності доповнення проекту

Трудового кодексу України нормами щодо забезпечення гарантій діяльності профспілок, пропонуємо доповнити Книгу шосту новою главою «Гарантії діяльності професійних спілок щодо захисту трудових та соціально-економічних прав працівників».

Без врахування зазначених пропозицій профспілки вважають за неможливе прийняття Трудового кодексу України, як такого, що не повною мірою забезпечує здійснення гарантованих КОНСТИТУЦІЄЮ України трудових прав працівників та профспілок.

В.о. Голови Федерації профспілок України І.Я. Луцишин

Голова Конфедерації вільних профспілок України М.Я. Волинець

Генеральний секретар Національної конфедерації профспілок України П.М. Петриченко

Голова Федерації профспілок транспортників України В.М. Ткачов

Заступник голови Національного форуму профспілок України Г.В. Кабанченко

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

3 метою ефективного використання положень Генеральної угоди

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 року №1250-р затверджено план заходів щодо реалізації положень Генеральної угоди між всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців і підприємців та всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями на 2008—2009 роки, укладеної 15 квітня 2008 року.

Відповідно до розпорядження міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів АР Крим, області, Київська та Севастопольська міські держадміністрації мають забезпечити своєчасне виконання плану заходів, що включає розділи: «Сприяння розвитку вітчизняного виробництва, забезпечення продуктивної зайнятості», «Оплата праці», «Охорона праці та здоров'я, умови праці та відпочинку», «Соціальний захист та задоволення духовних потреб» та Прикінцеві положення з метою координації діяльності, пов'язаної з колективно-договірним регулюванням соціально-економічних і трудових відносин, та вдосконалення соціального діалогу.

Також вищезазначені органи держави та управління зобов'язано подавати Мінпраці щокварталу інформацію про стан виконання плану заходів, вжити заходів до приведення положень галузевих регіональних угод і колективних договорів у відповідність із Генеральною угодою.

У ДВОХ НЯНЬОК ДИТЯ БЕЗ ОКА. А У ТРЬОХ?..

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Нині добові у Зоні відчуження становлять 450 грн. на місяць, але до жовтня ми їх не отримуємо, хоча це вагома доплата працівників. Працівники медсанчастини обурюються, вони змушені вимагати добові через судові процеси, а це відволікає від роботи, виснажує фізично і морально.

Дуже страждає сам виробничий процес: забезпечення тією ж рентгенівською плівкою, ватою, спиртом, шприцями тощо. Це потрібно щодня. Як виходимо із ситуації? Як дбайливі господарі — відкладаємо про запас, коли отримуємо якісь надходження. Але ж є інспекція з контролю за якістю зберігання всіх лікарських засобів, це обмежує наші можливості для їх закупівлі в більшій кількості.

Буває, що за відсутності фінансів, просимо медпрепарати й інші засоби в борг, за гарантійними листами, в аптеки міста Іванків, з якою співпрацюємо. А це за межами Зони відчуження. Через брак коштів ми не маємо змоги своєчасно навчатися, підвищувати свою кваліфікацію, хоча відповідні плани і програми складаємо щороку...

Лікар Олена НАТЮК, водій Василь РОЖАСВ та завідувачка поліклініки Наталя ПЕТРИЦЬКА

Особливість нашої медичної частини полягає у тому, що окрім семи тисяч працівників Зони відчуження обслуговуємо ще й осіб, які перебувають тут у відрядженні, — приєднуються до розмови Наталя Петрицька, — найчастіше обслуговуємо їх під час виклики «швидкої допомоги». Буває, людина знепритомніла, яке у неї захворювання — невідомо, потрібно діагностувати, виводити її з критичного стану. Стаціонару в нас немає, тому ми госпіталізуємо таких хворих до Іванківської районної лікарні, яка також потерпає через нестачу фінансування. Тому іноді своїх пацієнтів супроводжуємо з усім необхідним набором медикаментів, крапельниць та ін.

На нашому обслуговуванні ще й самопоселенці, — веде далі Катерина Ганжа. — Це також дуже болюче питання. Раніше ми цих людей старшого і поважного віку забезпечували ліками безплатно. Зараз такого немає, бо Рахункова палата зауважує нам, що це нецільове використання коштів. Але ж ми не можемо залишити таких повернених-чорнобильців напризволяще. Їх зареєстровано 291 особу, хоча проживає набагато більше. Усі вони перебувають на обслуговуванні одного фельдшера, а щоб його утримувати, згідно з нормою, у нього має бути не менше 500 людей. Бо та ж Рахункова палата знову вказує на нецільове викори-

стання коштів. Куди не кинь — усюди клин, це — фінансування.

Ще один наш головний біль — це здоров'я працівників ЧАЕС. Там має працювати 21 посадова особа, три лікарі і середній медичний персонал. Медична частина, що у місті Славутич, завжди укладала угоду з атомною станцією, точніше, таких договорів було два — один на обслуговування цього здоров'я працівників, інший — на медичний огляд працівників ЧАЕС. Цього року виникло якесь непорозуміння між керівником станції і керівництвом медичної частини. Остання відмовилася від обслуговування здоров'я працівників. Щоб не залишити працівників станції без медичної опіки, ми упродовж місяця успішно їх обслуговували. Потім була тривала полеміка у Міністерстві охорони здоров'я, де я доводила, що має бути єдина система — і медичні огляди проводити, і здоров'я обслуговувати повинен єдиний медичний персонал, адже він же й супроводжує електропотяги з вахтовими працівниками, які їдуть зі Славутича на зміну. Але було ухвалено рішення, щоб здоров'я працівників обслуговувала наша частина, а медичні огляди проводила СМСЧ №5.

Лікар-гінеколог Володимир ВДОВИЧЕНКО та акушерка Ліна ПОПОВА

Договір на обслуговування здоров'я працівників ЧАЕС укладено нами до кінця року. Хто далі буде його обслуговувати — чітко відповісти немає, а отже, у людей немає впевненості у завтрашньому дні. Моя пропозиція — порушити це питання перед вищими органами державної влади та управління.

Ми намагаємося в рамках законодавства (є відповідна постанова Кабінету Міністрів, наказ Міністерства охорони здоров'я) надавати платні послуги. І таким чином виходити із цієї ситуації, що склалася з фінансуванням. Але тут нам опонують профспілки, зауважуючи, що для працівників зонних підприємств та організацій, підпорядкованих МНС України, всі послуги повинні бути безплатними. Звичайно ж, ми відчуваємо себе соціально захищеними з боку профспілок, бо маємо змогу оздоровити дітей, наші працівники відпочивають у пансіонаті «Надія», що у селищі Курортному на Чорному морі, біля Коктебеля. Хоча бажачучи завжди більше, ніж ця оздоровча база може прийняти. Отримуємо путівки і через фонд соціального страхування. Але найбільша соціальна проблема, у якій нам не можуть допомогти навіть профспілки, — це житло. Наших медичних працівників, які роками перебували на черзі (а серед них є і евакуйовані, і ліквідатори), просто викреслили з неї...

Коментар Представника Атомпрофспілки — голови Ради голів профкомів Чорнобильської об'єднаної організації профспілки Миколи ТЕТЕРІНА (на знімку):

— Чесно кажучи, ми мало допомагали медико-санітарній частині, практично не торкалися

її болючих питань, медики-спілчані самотужки намагалися вирішувати власні проблеми з Міністерством охорони здоров'я. Тепер ми їхніми питаннями займаємося, бо СМСЧ увела платні послуги. І їх можна зрозуміти, бо мають якість вихивати. Водночас, люди у Зоні відчуження працюють за державні кошти, тому їй послуги для них мають бути безплатними. У нас взагалі вся система фінансування Зони відчуження перекошена. Це розуміють і Мінфін, і КРУ, і Рахункова палата. Адже ми виконуємо одну програму, яка фінансується з державного бюджету окремим рядком. Чому ж тоді виникають якісь договірні відносини, зароблені гроші? На чому, чи на кому зароблені?

Державна система закупівлі послуг має абсурдні властивості. Вона не враховує особливостей Зони відчуження. Медико-санітарна частина — це спеціалізований заклад, створений саме для роботи у Чорнобильській зоні, а її

розглядають як звичайну структуру. Як результат — медчастина змушена укладати договори на проведення медичних обстежень. У такому недолугому становищі перебувають санепідемстанція, пожежники, міліція Зони відчуження. Тут питання державної ваги, і ми ось уже третій рік поспіль не можемо його вирішити. Треба змінювати систему фінансування Зони відчуження. Це «вузьке місце» підкреслює загальне ставлення до всіх чорнобильських проблем тут з боку держави, уряду, громадськості, журналістів, врешті-решт. Мусується думка, що роботи в Чорнобильській зоні фактично треба згорнути, що все тут чисто і любо поглянути, що фінансування завелике, а людей забагато. У владних структурах не знають і не розуміють наших складних проблем, бо жодної представницької делегації з Києва сюди не приїжджало останнім часом. А радіаційна небезпека звідси загрожує постійно. Одна лише

пожежа тут — і накриє радіоактивною хмарою Київ, відстань до якого — 130 км.

Начальники Зони відчуження «оновлюються» кожні півроку, а профільному міністерству ми вже як оскоміна. І їх можна зрозуміти, бо постійно у державі щось вибухає, горить, тоне. А то кури від «грипу» дохнуть. Коли їм звертати увагу на налагаджений, відпрацьований протирадіаційний процес у Чорнобильській зоні? Звертають увагу тільки тоді, коли Президент приїде сюди чи Прем'єр-міністр.

До речі, якби медсанчастина своєчасно окреслила перед нами свої проблеми, ми могли б записати їх у протокол цільових зустрічей з високопосадовцями. Така робоча нарада відбулася на рівні Федерації профспілок і Прем'єр-міністра України. І чимало животрепетних питань уже вирішено. На жаль, нині подолати певну проблему у нашій країні можна, тільки зустрівшись з першими особами держави.

Начальник дільниці друкарського сектору Агентства «Чорнобильінтерінформ» ліквідатор Олександр КРАМАРЕНКО та оператор копірувальної техніки Микола КУРГАНСЬКИЙ задоволені рівнем медичного обслуговування у Зоні відчуження і висловлюють щире подяку медичному персоналу СМСЧ № 16

— Річ у тім, — каже Геннадій Михайлюк, — що згідно з законодавством житло розподіляється на підприємство, тому медичних і соціальних працівників повинно забезпечувати те підприємство, яке вони обслуговують. Раніше таким було НВО «Прип'ять». Коли ж це об'єднання розпалося на безліч дрібніших, ми звернулися до Міністерства охорони здоров'я, щоб наших медичних працівників поставили на відомчу чергу. Звіт відповідь була негативна.

Питання будівництва житла для наших працівників ми порушуємо на всіх колегіях Міністерства з питань надзвичайних ситуацій, адже на черзі у Зоні відчуження перебуває 236 осіб. МНС же з 1997 року не виділило жодної гривні на таке будівництво. Не виконується і пункт Галузевої угоди з цього питання. У новому документі ми пропонуємо надавати фінансову допомогу підприємствам Зони, які самостійно будуватимуть чи куплятимуть квартири. Наприклад, у ДП «Чорнобильсервіс» накопичено 5 млн. грн. позабюджетних надходжень, у ДСП «Комплекс» — до 10 млн. грн., у «Чорнобильлісу» — 1 млн. Майже усі підприємства у Зоні відчуження заробляють кошти. То невже вони не можуть купити квартири для своїх працівників? І ще. Ми протягом п'яти років намагаємося забрати 10 квартир від нашого забудовника — ЗАТ «Укренергобуд». По розподільчому акту ці квартири нам уже передані, а насправді давно уже продані. Ми зверталися з цього приводу до нашого міністерства, до адміністрації Зони відчуження, але питання, вважаю, уже слід вирішувати в судовому порядку.

Що ж стосується розв'язання перелічених проблем СМСЧ №16, то вихід із ситуації Геннадій Михайлюк вбачає в укладенні Галузевої угоди між Атомпрофспілкою, членами якої є медичні працівники Зони відчуження, і Міністерством охорони здоров'я. Адже тоді обидві сторони візьмуть на себе певні зобов'язання і змушені будуть їх виконувати. А то, як у тому дещо перефразованому народному вислові про двох нянчок, у яких дитя без ока. Ні МОЗ України, якому підпорядкована медико-санітарна частина, ні МНС, працівників якої вона обслуговує, не переймаються її бідами. Може, третя, в особі Атомпрофспілки, СМСЧ допоможе?

Людмила ГАП'ЮК
Фото автора

АТОМПРОФСПІЛКА:
РОЗВИТОК І ЗМІЦНЕННЯ
МОЛОДІЖНОГО РУХУ

С нами лучше, вместе — мы сильнее

Состоялся VII молодежный форум Атомпрофсоюза

В первой декаде октября в с. Ладинка, что в Черниговской области, на территории санатория «Десна» проходил VII форум активистов молодежи Профсоюзного союза работников атомной энергетики и промышленности Украины, в котором приняли участие около 170 представителей всех 17 организаций молодежи Атомпрофсоюза, а также молодежные профлидеры из России и Беларуси. Организаторы слета — Атомпрофсоюз Украины, ГП НАЭК «Энергоатом» и Организация молодежи Атомпрофсоюза.

Все молодежные делегации работали по заранее утвержденной программе, которая была насыщенной и содержательной.

Активно проходило обучение молодежного актива. И так как одним из организаторов слета является Атомпрофсоюз Украины, то тематические лекции и тренинги проводили специалисты ЦК профсоюза. Одна из основных во время учебы тем — ведение коллективных переговоров. Надо отметить, что пассивных слушателей на занятиях не было. Практически это были долгие и интересные дискуссии, где каждый мог задать волнующий его вопрос или же высказать свою точку зрения по данной теме. По отзывам участников, семинар прошел на высоком организационном уровне, из лекций молодежь почерпнула много полезной информации.

Но не только учебной жили в эти дни делегации профсоюзной молодежи. Часть из них была задействована на репетициях КВН, проведении запоминающегося и зрелищного костюмированного бала с массой танцев, конкурсов и шуток.

Затем прошел конкурс КВН среди организаций молодежи Атомпрофсоюза. По результатам игр восьми команд места распределились следующим образом: 1-е место — ЧАЭС, 2-е — ВостГОК, 3-е — поделили между собой ЗАЭС и РАЭС.

По мнению многих, слет пролетел, как одно мгновение. Он наглядно показал, что творческий потенциал молодежи просто безграничен, и его нужно выявлять и реализовывать. Впереди еще много нерешенных задач. Но каждый знает, что в единстве — сила. И, сплотившись в одно целое, все проблемы по силам. Ведь основная цель проведения форума — развитие и укрепление молодежного движения, подготовка молодого поколения для ведения общественной работы. Такие слеты служат развитию молодежного движения в профсоюзных организациях, они укрепляют взаимоотношения внутри трудовых коллективов и способствуют росту корпоративной культуры.

В рамках форума прошло заседание Центрального совета Организации молодежи Атомпрофсоюза, а также совместное заседание Президиума ЦСОМ и Президиума ЦК Атомпрофсоюза, на которых был принят план работы Организации молодежи на следующий год.

Эльвира МИНИЧЕВА

Стан уранових об'єктів колишнього ВО ПХЗ не відповідає вимогам з радіаційної безпеки, потребує вирішення ряду економічних і соціальних питань

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Своїм рішенням комітет звернув увагу Кабінету Міністрів України на незадовільний стан виконання завдань Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки та надав конкретні рекомендації уряду та іншим центральним і місцевим органам виконавчої влади, Генеральній прокуратурі, НАН України.

Зокрема, у рішенні комітету зазначено, що невідкладного вирішення потребує розв'язання соціальних питань, пов'язаних з невизначеністю статусу ветеранів уранового виробництва, які працювали починаючи з 1949 року, що пов'язано з винятковими обставинами їх праці: виробництво ядерної зброї в колишньому Радянському Союзі було суворо засекречено, протирадіаційний захист та

контроль на той період були практично відсутні, що ускладнювало підтвердження дозового навантаження колишніх працівників. На сьогодні ця категорія персоналу колишнього ВО ПХЗ одержує пенсію за Списком №1.

Потребує вивчення урядом питання щодо доцільності та необхідності визначення статусу та додаткового соціального захисту персоналу, який працює на радіоактивно забрудненій території колишнього уранового виробництва на підприємствах, діяльність яких пов'язана з діяльністю колишнього ВО ПХЗ.

Згідно з рішенням комітету, уряду рекомендовано до 1 вересня 2008 року підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України зміни до чинного законодавства, якими передбачити законодавче визначення статусу та забезпечення соціального захисту ветеранів уранового виробництва (починаючи з 1949 року) колишнього ВО ПХЗ.

Для підготовки, рішення до комітету була запрошена та брала участь у роботі Представник Атомпрофспілки —

голова Ради голів профкомів Дніпродзержинської об'єднаної організації профспілки Федоренко Т.О.

4 червня п.р. відбулася робоча зустріч представників комітету з Прем'єр-міністром України, після чого на підставі рішення комітету в оперативному порядку було підготовлено та 6 червня п.р. проведено розширену нараду під головуванням керівника уряду. Відповідно до рішення наради 11.06.2008 року за №857-р затверджено розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення міжвідомчої комісії з розв'язання екологічних проблем м. Дніпродзержинськ» (далі — Міжвідомча комісія), згідно з яким Міжвідомчій комісії доручається розробити та подати на затвердження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про невідкладні заходи з покращення екологічного стану м. Дніпродзержинськ», який має суттєву соціальну складову і наразі доопрацьовується на міжвідомчому рівні.

Інформацію про виконання рішення Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи «Про розгляд екологічних і соціальних питань в районі розташування колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» буде заслухано відповідно до плану роботи на засіданні комітету в листопаді 2008 року.

Голова комітету

А. Семинога

11.09.08 №04-16/12-1269

РІШЕННЯ

Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України (витяг)

3 червня 2008 року

№ 17/1

Про виїзне засідання Комітету «Про розгляд екологічних і соціальних питань у районі розташування колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод»

Заслухавши інформацію Державного комітету ядерного регулювання України (Держатомрегулювання) про стан радіаційної безпеки на об'єктах колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» (ВО ПХЗ), звіт Міністерства палива та енергетики (Мінпаливенерго) України щодо виконання заходів Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки (далі — Програми) та пропозиції щодо перегляду Програми, стан дотримання вимог законодавства, норм, правил та стандартів в сфері використання ядерної енергії, а також пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази, комітет констатує.

Після припинення у 1991 році діяльності з переробки уранових руд, на порушення чинних на той час санітарних правил, хвостосховища та об'єкти уранового виробництва ВО ПХЗ не були ліквідовані, законсервовані або перепрофільовані. Радіаційно забруднені інженерні споруди об'єднання (наприклад, цех для отримання окису-закису урану з азотнокислих розчинів (будівля №103), хвостосховища тощо) були покинуті напризволяще. Це було і є основною причиною всіх подальших негативних наслідків. У подальшому, внаслідок акціонування підприємств, санації, відчуження майна тощо кількість підприємств на забрудненій території збільшувалася. Реструктуризація і розподіл власності підприємств, створення нових підприємств на території колишнього ВО ПХЗ відбулися і продовжують здійснюватися без урахування напрямів діяльності, характеру забруднення будівель, споруд та території, особливостей розташування, неналежного стану утримання і негативного впливу накопичених на цій території відходів колишнього уранового виробництва на навколишнє природне середовище і здоров'я людей, що тут працюють, а також значної кількості забрудненого металобрухту і обладнання, будівель, інших об'єктів виробничої інфраструктури тощо.

Як правонаступник Міністерства середнього машинобудування СРСР у частині об'єктів ядерної енергетики та атомної промисловості, Мінпаливенерго України є відповідальним за забезпечення виведення із експлуатації уранового об'єкта — колишнього ВО ПХЗ та приведення в екологічно безпечний стан його території.

За інформацією Головного управління статистики у Дніпропетровській області, на території промайданчика колишнього ВО ПХЗ здійснюють господарську діяльність 27 суб'єктів підприємницької діяльності різної форми власності. Загальна кількість працюючих на промайданчику становить більше 2600 осіб. Слід зауважити, що виробничу діяльність цих підприємств, установ та організацій, за винятком державних підприємств «Бар'єр» та «38 ВПЧ», не пов'язано з вирішенням питань з ліквідації об'єктів колишнього уранового виробництва, а також що здійснювалася за напрямом діяльності ВО ПХЗ. На промайданчику, де знаходяться три практично не законсервовані і неогорожені хвостосховища колишнього уранового виробництва, діє виробництво фарб, будівельних матеріалів, пінопласту, надаються складські послуги. Виробництво здійснюється в будівлях, які забруднені внаслідок діяльності ВО ПХЗ, будівлі розташовані на забрудненій території. Забруднення окремих будівель, земельних ділянок і, як з'ясувалося, майданчиків для паління та відпочинку працюючих за даними радіаційного моніторингу становить від 0,5 до 10 і більше мкЗв/год при фонових природних значеннях у 0,2 мкЗв/год. Внаслідок цього, на порушення вимог чинного законодавства, норм, правил та стандартів з радіаційної безпеки персонал у цих установах піддається неконтрольованому та необґрунтованому зовнішньому та внутрішньому опроміненню. Річна

доза опромінення працівників на території промайданчика, за попередніми розрахунками, може перевищувати річний ліміт дози для персоналу категорії Б у 2 мЗв.

Дозиметричний контроль території та об'єктів, за винятком контролю вантажу на виїзді з території колишнього ВО ПХЗ, практично не здійснюється, на радіаційно небезпечні об'єкти можливий вільний доступ працюючих, а на об'єкти, що знаходяться за межами майданчика, — населення.

На майданчику відсутня єдина дозиметрична служба з відповідними повноваженнями, як це запроваджено в зоні відчуження Чорнобильської АЕС.

З метою вирішення цього важкого складного та важливого для благополуччя мешканців м. Дніпродзержинськ та навколишніх населених пунктів питання, Держатомрегулювання України за підтримки місцевої громади міста Дніпродзержинськ було ініційовано розробку Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки (далі — Державна програма), яка була розроблена Мінпаливенерго України та затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2003 року №1846. Контроль за виконанням Програми покладено на Мінпаливенерго. Фінансування Державної програми розпочато у серпні 2005 року. За 2005—2007 роки із коштів державного бюджету (за рахунок робіт по створенню ядернопаливного циклу в Україні) виділено і освоєно 10668,3 тис. гривень, що становить близько 44% від загальної запланованої Програмою суми у розмірі 25260,0 тис. гривень.

Заходи, які передбачені Державною програмою, здійснюються за чотирма напрямками:

- забезпечення мінімізації впливу уранових об'єктів на навколишнє середовище та стан здоров'я населення;
- проведення науково-дослідних робіт та розроблення на основі їх результатів пропозицій щодо нормативно-правового забезпечення виконання Програми;
- організація та проведення радіаційного моніторингу;
- створення системи інформування про стан навколишнього природного середовища, здоров'я населення.

Виконання заходів Програми покладено на ДП «Бар'єр», яке було створене у 2000 році рішенням Мінпаливенерго України, як підприємство з поводження з відходами колишнього уранового виробництва ВО ПХЗ. Слід зазначити, що хвостосховища, які є на балансі ДП «Бар'єр», за винятком «Дніпровського», не законсервовані, на їх територію можливий вільний доступ сторонніх осіб.

Роботи з демонтажу технічних трубопроводів у районі будівлі №103 хоча і дали можливість зменшити дозове навантаження на персонал підприємств промайданчика колишнього ВО ПХЗ, але не досягли бажаних результатів, оскільки на суміжних територіях присутні інші джерела радіоактивного забруднення. Вивезення залишків уранової руди зі сховища База «С» без проведення наступної рекультивації призвело до погіршення радіаційного стану об'єкта. Вимоги законодавства щодо необхідності рекультивації території в рамках проекту державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» (ДП «СхідЗК») Мінпаливенерго не було витримано. Нині розпочата рекультивація території сховища База «С» за рахунок коштів Програми. Решта заходів Програми виконуються низькими темпами. Програмою, на жаль, не передбачені конкретні результати та терміни виконання заходів.

Обсяг виконаних робіт з моніторингу недостатній, тобто такий, що не відповідає вимогам до кількості та періодичності проведення спостережень, наявна система моніторингу не дозволяє проводити результативний контроль впливу радіаційно небезпечних об'єктів на навколишнє природне середовище, а головне, гарантувати безпечне перебування персоналу підприємств, що працюють у межах цієї специфічної території.

Слід зазначити, що на цей час у рамках співробітництва Держатомрегулювання з регулюючим органом Швеції (SSI) зроблена попередня оцінка безпеки уранових об'єктів колишнього ВО ПХЗ. При цьому шведською стороною було надано програмне забезпе-

чення та методична підтримка проведення робіт, а українською стороною (фахівці Українського науково-дослідного гідрометорологічного інституту, ДУ «Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева АМНУ» та Інституту геологічних наук НАНУ) проведені необхідні дослідження та безпосередньо попередня оцінка безпеки з урахуванням міжнародних рекомендацій та сучасних вимог радіаційної безпеки.

Комітет відмічає такі основні питання щодо приведення небезпечних об'єктів колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання, які потребують вирішення:

1. На сьогодні, незважаючи на забезпечення повного фінансування, не виконані першочергові завдання Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання, а саме:

- не проведено повномасштабне обстеження радіаційно небезпечних об'єктів, створення єдиної бази даних, оцінка впливу на навколишнє природне середовище;
- не створена сучасна система радіаційного моніторингу для контролю за міграцією радіонуклідів у навколишнє природне середовище та опроміненням населення, прогнозування процесів радіоактивного забруднення, інформування органів державної влади і населення про радіоекологічний стан цього середовища;
- не створена система інформування громадськості про радіаційний стан уранових об'єктів на території ВО ПХЗ.

2. На цей час обсяг проведених досліджень не дозволяє прийняти обґрунтовані рішення щодо подальших шляхів ліквідації уранових об'єктів колишнього ВО ПХЗ. Сучасний технічний та радіаційний стан хвостосховищ та рівень їх фізичного захисту не відповідає вимогам з радіаційної безпеки. Відсутність проектно-технічної документації на існуючі хвостосховища є порушенням вимог законодавства, норм, правил та стандартів у сфері використання ядерної енергії, значною мірою знижує ефективність заходів з адекватного поводження з ними, призводить до неефективного використання коштів, що виділяються на проведення радіаційного моніторингу, створює умови для некоректного перспективного планування відповідних заходів.

3. На сьогодні ДП «СхідЗК», на порушення плану, затвердженого Мінпаливенерго, не здійснені роботи з рекультивації території сховища База «С» після вивезення залишків руди. Роботи мали здійснюватися за рахунок коштів ДП «СхідЗК» і бути закінчені в травні 2006 року. Натомість ДП «Бар'єр», при повній безконтрольності з боку Мінпаливенерго, в листопаді—грудні 2006 року, попри закінчення терміну дії ліцензії на право провадження діяльності з переробки уранових руд та маючи численні листи від Держатомрегулювання та СЕС №8 щодо заборони робіт, виконало на сховищі База «С» роботи на суму більш як 1 млн. гривень державних коштів. Роботи, здійснені за відсутності позитивного висновку Державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, призвели до неконтрольованого витрачання державних коштів та погіршення радіаційної ситуації на території сховища, що межує з населеними пунктами Таромське та Горького.

Наприкінці 2007 року на підставі представлених ДП «Бар'єр» матеріалів Держатомрегулювання надало дозвіл на виконання робіт із засипки радіаційно забруднених ділянок тільки на північній частині сховища База «С».

За цим фактом виконання робіт без проведеної експертизи Дніпродзержинською міськрайонною природоохоронною прокуратурою, на підставі наданої Держатомрегулюванням інформації, порушена кримінальна справа за ознаками злочину, передбаченого ч. 3 ст. 365 КК України.

4. Роботи з радіаційного моніторингу на об'єктах ДП «Бар'єр» здійснюються залученою організацією на договірних засадах. Внаслідок недостатнього фінансування роботи ведуться неритмічно та за скороченою програмою. На території промайданчика практично відсутня мережа стаціонарних пунктів спостереження.

5. На неодноразові звернення Держатомрегулювання Мінпаливенерго не вирішене питання щодо передачі до ДП «Бар'єр» від інших підприємств Мінпаливенерго радіоактивно забруднених об'єктів та хвостосховища «Сухачівське» (дві секції), що належить до комплексу уранових об'єктів колишнього ВО ПХЗ і перебуває на балансі Державного підприємства «Придніпровський гідрометалургійний завод» (ДП «ПГМЗ»), яке не має ліцензії на провадження діяльності з переробки уранових руд в частині експлуатації (виведення з експлуатації) хвостосховищ уранового виробництва. Хвостосховище «Сухачівське» протягом значного часу не експлуатується, заходи щодо забезпечення радіаційної безпеки населення та навколишнього середовища та фізичного захисту хвостосховища не здійснюються.

6. Роботи, що проводяться ДП «Бар'єр» згідно з Державною програмою, не узгоджуються з місцевою громадою, місцева влада фактично відсторонена від участі та контролю за заходами, що здійснюються відповідно до зазначеної програми. Незадовільним є стан інформування населення про проблеми впливу на людей та навколишнє природне середовище колишнього уранового виробництва, що призводить до породження професійно необґрунтованих висновків та дискредитує впроваджені заходи з забезпечення радіаційної безпеки населення.

10. Відсутність нормативно врегульованих положень стосовно статусу території колишнього уранового виробництва ВО ПХЗ на державному рівні істотно впливає на ефективність управління системами охорони та дозиметричного контролю, що спрямовані на попередження незаконного розповсюдження радіоактивно забруднених матеріалів за межі промайданчика колишнього ВО ПХЗ, обмеження невикористаного впливу на населення міста, навколишнє природне середовище та персонал підприємств.

11. Розміри фінансування Державної програми, як основного джерела фінансування забезпечення вирішення проблемних екологічних і соціальних питань у районі розташування колишнього ВО ПХЗ, потребують значного корегування та приведення у відповідність до існуючої ситуації та кінцевих задач — вартість виконання робіт за Державною програмою, що становить 25,3 млн. грн., визначена з урахуванням діючих у 2000—2001 роках цін, що на цей час унеможливає їх виконання в повному обсязі.

12. Фінансування заходів Державної програми у 2007 році здійснювалося Мінпаливенерго за бюджетною програмою «Заходи по реалізації Комплексної програми створення ядерно-паливного циклу в Україні та приведенню об'єктів виробничого об'єднання ПХЗ в екологічно безпечний стан». Проте частина коштів Програми продовжує спрямовуватися на поточне утримання ДП «Бар'єр» та сплату податку на землю.

13. Вирішення потребує розв'язання соціальних питань, пов'язаних з невизначеністю статусу ветеранів уранового виробництва, які працювали починаючи з 1949 року, що пов'язано з винятковими обставинами їх праці: виробництво ядерної зброї в колишньому Радянському Союзі було суворо засекречено, протирадіаційний захист та контроль на той період часу були практично відсутні, що ускладнювало підтвердження дозового навантаження колишніх працівників. На сьогодні ця категорія персоналу колишнього ВО ПХЗ одержує пенсію за Списком №1.

Потребує вивчення урядом питання щодо доцільності та необхідності визначення статусу та додаткового соціального захисту персоналу, який працює на радіоактивно забрудненій території колишнього уранового виробництва на підприємствах, діяльність яких пов'язана з діяльністю колишнього ВО ПХЗ.

Враховуючи вищевикладене, **комітет вирішив:**

1. Звернути увагу Кабінету Міністрів на незадовільний стан виконання завдань Державної програми приведення небезпечних об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» в екологічно безпечний стан і забезпечення захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання на 2005—2014 роки.

Голова комітету

А. Семинога

АТОМПРОФСПІЛКА: ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

ТУРНІР АТОМНИХ БОГАТИРІВ

Другий день роботи VI Міжнародного форуму «Паливно-енергетичний комплекс України: сьогодення та майбутнє» (див. «АУ» №40, 2008 р. — Прим. ред.), який припав на 25 вересня, завбачливо було визначено як День атомної енергетики. Тож не дивно, що працівники галузі цього дня почувалися своєрідними іменинниками. Адже значна частина заходів була присвячена обговоренню стану та проблем цієї визначальної для нашої країни сфери народного господарства. Проте атомники не обмежилися лише інформацією та відкритою динамічною полемікою довкола їхніх організаційних і виробничих проблем. Вони продемонстрували ще й неабияке вміння з чималою користю організувати власне дозвілля, вперше в рамках форуму на відкритому майданчику безпосередньо перед Міжнародним виставковим центром в лівобережній частині столиці України провівши спортивний турнір «Найсильніша людина атомної галузі — 2008».

Учасниками турніру стали представники п'яти підприємств (по одному представнику від кожного) атомно-промислового енергокомплексу України: трьох АЕС — Запорізької, Хмельницької, Южно-Української, а також ВП «Атомремонтсервіс», ВП «Атом-енергомаш» та дирекції ДП НАЕК «Енергоатом». Умови змагання атлетів були надзвичайно прості й зрозумілі. Всім учасникам потрібно було виконати чотири вправи: «Коромисло», «Атомна тяга», «Атомна гантеля» та «Карусель». У кожному окремому випадку учасникам випадало продемонструвати силу, швидкість і витривалість за чіткого дотримання ліміту часу.

Так, зокрема з «Коромислом» вагою 266 кг на плечах необхідно було здолати 12 м щонайменше за півтори хвилини. Під час «Атомної тяги» штангу на автомобільних колесах, вагою два центнери, за той же час потрібно було підняти максимальну кількість разів на рівень грудей. На кількість підходів була розрахована й вправа з гантелею вагою майже в півцентнера, точніше — 46 кг, яку необхідно було викидати вгору однією рукою. Тоді як уже з «Каруселлю» в 300 кг на схрещених на грудях руках треба було здолати по колу найбільшу кількість секторів. До речі, відкрив турнір голова Організації молоді Атомпрофспілки Сергій Голота, а обов'язки головного судді виконував переможець літнього такого турніру, який започатковано лише цього року, Дмитро Нестеренко.

Проте насправді змагання показали, що запропоновані атлетам вправи далеко не з легких. Так, уже під час виконання першої з них Володимир Сміщук (ХАЕС), котрий розпочав спортивні перегони богатирів, не дійшов до фінішу за визначений час всього 1 м. Тоді як наступний атлет Дмитро Пальчик («Атоменергомаш») відійшов від старту лише на 1 м. А найшвидше 12 м здолав організатор цього турніру Максим Ляшенко (дирекція ДП НАЕК «Енергоатом»). На це йому знадобилося, як не дивно,

тільки 18,8 сек. У наступній вправі «Атомна тяга» першим стартував аутсайдер змагань, а останнім — переможець попередньої вправи. Проте тяга теж виявилася доволі підступною і відразу заплутала всю ситуацію з визначенням майбут-

Газета «Атомник України» — інформаційний спонсор VI Міжнародного форуму з ПЕКУ-2008

нього переможця. Бо найкращий результат тут показав уже Віталій Каленський (ЗАЕС). Із незвичною штангою він зумів упоратися аж 20 разів. Між іншим, коли до снаряду запросили підійти когось із глядачів, то таких сміливців серед них не знайшлося. Тому змагання без пригод і перерви тривали далі. Однак і гантеля для багатьох виявилася досить підступним снарядом. Тож усе врешті-решт мала

вирішити «Карусель», під час проведення якої спортивний азарт як серед учасників, так і численних уболівальників сягнув свого апогею. Переміг у цій справі вже згадуваний Володимир Сміщук. Однак йому цього забракло для одноосібної загальної перемоги. В кінцевому підсумку володарями осіннього кубка турніру «Найсильніша людина атомної галузі — 2008» стали два атлети Володимир Сміщук (ХАЕС) та Максим Ляшенко (дирекція ДП НАЕК «Енергоатом»). Останнього, як організатора та переможця, я і попросив поділитися своїми враженнями від змагань. — Я щиро задоволений від того, що такий турнір відбувся.

Адже для цього було докладено чимало зусиль і не лише моїх. До того ж хотілося продемонструвати іншим підприємствам енергетичної галузі, що серед атомників є справжні богатири, які культивують цей вид спорту й досягають у ньому непоганих результатів. Тож небезпідставно сподіватимуся, що вже наступного року — а я впевнений, що цей турнір, як і сам Міжнародний форум, стане традиційним — до атомників приєднаються працівники й інших підприємств енергетичної галузі. Отож турнір стане масовішим та підштовхне до значно ширшого розвитку цього виду змагань і спорту взагалі.

Олексій МИКИТЕНКО
Фото автора

ЩИРО ВІТАЄМО З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ

Віталій Олександрович ТАРАКАНЦЯ — члена ЦК Атомпрофспілки, члена профкому державного закладу «СМСЧ-3» (м. Кузнецовськ) (18 жовтня).

БЛАГОДІЙНА ТРАДИЦІЯ СПІЛЧАН

От сердца — к сердцу

В Ушальском доме престарелых благодаря вниманию администрации, профсоюзного комитета, трудового коллектива Запорожской атомной станции Международный день людей пожилого возраста стал праздником.

Гостей там ждали, и встретили как всегда радушно и с благодарностью. Долгие годы атомная станция совершенно бескорыстно по доброй воле опекает жителей этого пансионата. Подобные акции стали обязательными атрибутами жизни работников ЗАЭС, к ним готовятся заблаговременно.

Отрадно, что о них знают все энергодарцы, и каждый вносит посильную лепту. В акции по сбору вещей, как всегда, участвовал и совет молодых специалистов атомной станции. Как рассказал председатель комиссии профкома по шефской, воспитательной работе и по работе с молодежью Александр Руденко, в этот раз в герратрический пансионат были переданы собранные энергодарцами вещи, консервация, а также медикаменты для оказания первой медицинской помощи, которые были приобретены за счет средств профсоюзного комитета ОП ЗАЭС.

Встреча пожилых людей и участников акции привычно прошла за чаепитием в столовой пансионата. Сладкие пироги и булочки к чаю испекли повара столовой НСОИТ. А культурную программу подготовил энергодарский творческий коллектив «Украиночка».

Александр Руденко выразил огромную благодарность всем, кто помог наполнить этот день добрыми делами, душевным теплом к ветеранам.

Юлия ТКАЧУК

МАНДРУЙ УКРАЇНОЮ, ПІЗНАВАЙ УКРАЇНУ: АДРЕСИ ДОЗВІЛЛЯ СПІЛЧАН

ШАЦЬКІЕ ОЗЕРА: УИК-ЕНД В ЗАПОВЕДНИКЕ

Сложено много легенд о жемчужине Шацкого национального парка. Одна из них рассказывает, что на месте озера Свитязь когда-то стоял замок. Его хозяин, помогая соседу в битве с врагом, оставил владения вместе с его жителями без защиты. Враг подошел вплотную к стенам крепости. И тогда княжеская дочь, красивая и гордая, обратилась к Небу с молитвой, чтобы замок не достался врагу. В тот же миг все зашаталось и ушло под землю, а на месте поселения возникло озеро с дивными цветами на берегах... Конечно, это всего лишь легенда. Но, глядя на этот живописнейший уголок, веришь, что без волшебства тут не обошлось.

Коллективу химического цеха Хмельницкой АЭС не так давно выпал шанс провести в этом уникальном природном комплексе свой уик-энд. Искушаться в кристально чистой воде Свитязя, отдохнуть от суеты города — именно за этим мы отправились в небольшое путешествие по Украине — в Волынское полесье, живописный край озер. Их тут целых 22, и самое известное

— Свитязь. Местные жители с гордостью называют его «украинским Байкалом». Масштабы впечатляют: 28 квадратных километров, а глубина местами достигает 58 метров!!! При этом берега Свитязя — очень мелкие. Неудивительно, что нашим женщинам и мамочкам с малышами здесь очень понравилось: песочек белый, вода прозрачная. Любителям поплавать всласть нужно было отходить от берега на несколько десятков метров. Приятно в жаркий день искупаться в прохладной чистой воде! А она здесь еще и целебная. О ее лечебных свойствах говорят давно: было замечено, что раны, промытые озерной водой, заживают быстрее. Позже этому нашлось объяснение: в состав воды входят серебро и глицерин. После купаний кожа становится эластичной и гладкой, словно шелк.

С песчаного берега видно, как в темно-синей дали зеркальную озерную гладь режет зеленая полоска земли — остров. По легенде, он возник на месте, где парень и девушка превратились в явор и липу — теперь его называют Островом влюбленных. Старожилы уверяют, что существует путь, по которому от

берега до острова можно добраться пешком. Никто до сих пор не знает этого пути. Вечером нам тоже было чем заняться. В атмосфере общего задора и веселья прошел конкурс шашлыков. Сколько новых интересных рецептов маринаования мяса мы узнали друг от друга. Такому разнообразию мясных деликатесов могут позавидовать столичные рестораны — шашлык из свинины в йогурте, из телятины с томатами, в пиве, вегетарианский. Проигравших не было. Доказательством тому был прекрасный аппетит и пустая посуда на столах.

Организаторы поездки повеселили нас забавными играми и шутками, поэтическими состязаниями. А как приятно было всем собраться у яркого и теплого костра. Здесь нет нужды искать себе какое-то специальное занятие. Просто наблюдай за красотой природы, броди босиком по теплому песку озерного берега, вдыхай воздух, от которого кружится голова — вот настоящее наслаждение.

Побывав на Свитязе один раз, начинаешь мечтать о следующей встрече с этой жемчужиной природы.

Лариса ЗАХАРЧЕНКО

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО

Найдрібніші чоловічі клітини..?

Кістки людини на 50% складаються з води.

У тілі дорослої людини близько 75 км нервів.

Протягом життя шкіра в людини змінюється приблизно 1000 разів.

Нігті на руках ростуть приблизно в 4 рази швидше, ніж на ногах.

Люди із блакитними очима найбільш чутливі до болю.

Майже половина всіх кісток людини міститься в зап'ястях і ступнях.

Шлунковий сік людини має 0,4% соляної кислоти.

Чоловіки приблизно в 10 разів частіше за жінок страждають на дальтонізм.

36 800 000 — середня кількість ударів людського серця за один рік.

Людська волосина товстіша за мильну півку при-

близно в 5000 разів.

Нервові імпульси в тілі людини переміщуються зі швидкістю приблизно 90 м/сек.

Людське тіло містить стільки само жирів, скільки потрібно для виробництва семи шматків мила.

У тілі немовляти близько 300 кісток, у дорослої людини їх залишається всього 206.

В організмі людини близько 2000 смакових рецепторів.

Язик — найдужчий м'яз у людському організмі.

Найдрібніші клітини в організмі чоловіка — клітини сперми.

Жінки кліпають приблизно вдвічі частіше за чоловіків.

У хребті людини 33 або 34 хребці.

Чхнути з розплющеними очима неможливо.

У роті людини близько 40000 бактерій.

Людське око здатне розрізнити 10 000 000 кольорних відтінків.

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 708, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ВАТ «Видавництво «Київська правда»: 04136, Київ-136,
вул. Маршала Гречка, 13.
Замовлення 2591 Тираж 5100
Ціна договірна